

Vendégszerkesztő:
Barcs Sándor

M.T.I.
MAGYAR TÁVIRATI IRODA

A munkatársak felelős:
Kenyeres Júlia
A kiadóért felelős
& vendégszerkesztő

Minden jog fenntartásával. Kéziratok tekintendő. Házirak sorosítás.
Kiadja a Magyar Távirati Iroda Budapest, VIII., Bródy Sándor-utca. 5-7. Telefon: 338-330, 389-330

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 1. kiadás

1951. október 28.

1 óra — perc

kultúra hírei

6 HA/Jné/HE DI Pe Ni 4

Somogy megye kétszáz községében több mint 12.000 dolgozó paraszt hallgatta meg a Szabó Földtéli Barák idei első előadását, "A magyar falu 1954-ben" címmel.

X X X

Hódmezővásárhelyen az ötéves terv második évében épült Petőfi kulturotthonban, a Toronyai János múzeum rendezésében "Az Alföld képek és versekben" címmel kiállítás nyílt. A kiállításon számos kiváló festőművészünknek, így többek között Csók Istvánnak és Mednyánszky Lászlónak az Alföldet és a dolgozó parasztok munkáját ábrázoló festményeit állították ki. A képek mellett nagy költőink, Petőfi, Arany, Ady, Juhász, József Attila alföldi népi verseiből vett idézetek olvashatók.

X X X

Miskolci városi tanács népművelési osztálya ismeretterjesztő előadássorozatot indított. Az első alkalommal Horváth Antal, a városi tanács elnöke "Mit kap Miskolc az ötéves tervben" címmel tartott előadást. Elmondotta, hogy az ország második legnagyobb városává fejlődő Miskolcon 1954-re összesen 13484 új lakás épül. Emellett a bölcsődék, napközi otthonok, orvosi rendelők számát, két új gimnázium épül, az államos iskolákat 80, a gimnáziumokat 15 tanteremmel bővítik. 1953-ban elkészült Közép-Európa legkorszerűbb műszaki egyeteme, amelynek építése 150 hold területen folyik. Az iparfejlesztés során új cipőgyár, huskombinátot, valamint hajlítógépi butorgyárt létesítenek. Az egybegyűlt mintegy 300 hallgató nagy érdeklődéssel hallgatta meg az előadást.

X X X

A Magyar Tudományos Akadémia régészeti ötéves tervében folyó munkák a Keszthely-környéki ásatások. Balaton, Kis-Balaton és a Zala völgye által három oldalról körülvárt félszigeten a rómaiak által a IV. században épített várat tirtják fel. Az ásatások már felszínre hozták a vár három bástyáját és egy kapuját, s három nagy tetető leteli is előkerültek.

X X X

November 7-én, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóján 12 új kulturotthont avatnak Somogy megyében. Közöttük van Balatonszárszó termelőszövetkezeti község 140.000 forint állami támogatással épített kulturotthona is. A szárszói kulturotthon beépített színházpadával, moziépével, könyvtár- és olvasószobájával, ping-pong terméssel és öltözőjével egyike lesz a Dunántul legszebb kulturotthonainak.

/Folyt.köv./ R.

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 2. kiadás

1951. október 28.

8

óra 10 perc

/A kultura hirei folyt./ 6 HA/Jné/EK Di Pe Ni 4

A miskolci körzeti könyvtár a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójára vállalta, hogy újabb tíz községben szervez népkönyvtárat.

X X X

A nagykovácsi Arany János Múzeum Nagykovács, Hecken és Cegléd városa képzőművészeti szabadiskoláinak munkáiból kiállítást rendezett. A kiállítás megnyitása után, a kiállító munkásművészek bevonásával ankétot tartottak a múzeumban. /MTI/

- - -

November 7-re tett vállalásuk mielőbbi teljesítéseért harcolnak a kormendi állami gazdaság dolgozói

i Vid R6/1951. Di Ni 3

A kormendi állami gazdaság dolgozói október 14-re teljesítették vetési tervüket. A dolgozók november 7-re vállalták, hogy végeznék a felkutatási munkákkal is. Vállalásukat már teljesítették, csak a nyári-vetési burgonya nincs még betakarítva.

A gazdaság dolgozói vállalták, hogy november 7-re 489 hold földön befejezik a felszántást. Ezideig az eltervezett területnek közel felét már felszántották. Vállalták továbbá, hogy trágyázási tervüket 250 holdon november 15-ig teljesítik, s terven felül még száz holdot trágyázását is elvégzik. Ezt a munkát 144 holdon végezték el.

Az állatgondozók vállalták, hogy a negyedik negyedévben előirányzott 47.000 liter tejet helyes egredi takarmányozással 50.000 literre emelik. Eddig tehénként napi fél literrel növelték a tejési arányt.

A gazdaság dolgozói a jáki állami gazdaság dolgozóival vannak párosversenyben, ezenkívül a brigád a brigáddal és brigádon belül a brigád tagjai is párosversenyben dolgoznak. A versenyt ötnaponként értékelik. Az elenjáró dolgozókat a fiatalok csaszteszlakkal köszöntik és versenyhíradón keresztül is népszerűsítik, példaképpé állítják a többi dolgozó elé. Az állami gazdaság vezetősége minden munka megkezdése előtt megbeszélést tart a brigádvezetőkkel, megtárgyalják, hogyan lehet a leggazdaságosabban a legjobb munkát végezni. A brigádvezetők ugyancsak rendszeresen megbeszéléseket tartanak brigádjuk tagj. iv. l., ami jelentős segítségül szolgál felajánlásuk teljesítéséhez is. /MTI/

- - -

1

M F I B E L F Ö L D I H I R E K

3 3. kiadás 1951. október 28.

8 óra 20 perc

Megyék, járások, községek sorra teljesítik november 7. tiszteletére tett begyűjtési vállalásukat

6 Vid K6/III. 11 Ni 3

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 34. évfordulója tiszteletére indult mozgalom nagy lendületet adott a begyűjtési versenynek. A begyűjtésben élenjáró

Békés megyében

már 13 község teljesítette túl kukoricabegyűjtési tervét. Beszt község már 135 százalékos teljesítésnél tart, de példamutató Békéssámon 116, Berendás és Köröstarcsa 114, Nagyszénas 113 és Múrny 111 százalékos teljesítménye is. A begyűjtésben elért jó eredmények azt mutatják, hogy november 7-re az egész megye teljesíti begyűjtési előirányzatát. Kenyérgabonából már hat járás teljesítette túl begyűjtési tervét, köztük a szeghalmi járás már 120 százaléknál tart. Fokozni kell már a begyűjtés ütemét a gyulai és a szarvasi járásban, ahol 99, illetve 98,5 százalék az eredmény.

Bács-Kiskun megyében

a kunszentmiklósi járás november 7. tiszteletére begyűjtési versenyre hívta ki a dunavecsei járást. A járásban lévő Tass község dolgozó parasztjai csatlakozva a versenymozgalomhoz a járás öt községét hívta ki versenyre abban, hogy november 7-re teljesítik a beadási előirányzatot. A község október 25-re nemcsak teljesítette, de túl is teljesítette vállalását: takarmánygabonából 102,3, kukoricából 106 százalékban teljesítette az előirányzatot. Követte a jó példát Kunadacs község is. Így ez a két község is megkapta a szabadpiaci értékesítés jogát édes, kunszállás és Ordás községe után, amelyeknek már a múlt hetekben megvolt ez a kedvezményük.

A két járás versenyében a dunavecsei járás is fokozza a begyűjtést. A járás dolgozó parasztjai között élénk verseny fejlődött ki, amelynek eredményeként leutóbb Dunatetőtlen község is teljesítette kukoricabeadási előirányzatát és szintén megkapta az engedélyt a szabadpiaci értékesítésre.

Bátor községben a szabadpiaci értékesítés engedélyezése csak fokozta a begyűjtés lendületét. Eddig csak kukoricából 13 vagonnal gyűjtötték be többet, az előirányzatnál, s ezzel már 240 százaléknál tartanak. De nem elégszenek meg a saját községükben elért jó eredménnyel. A község tanácstagjai és begyűjtésben élenjáró dolgozó parasztjai felkelesik a környező községek egyénileg dolgozó parasztjait is és elmondják, milyen előnyt jelent számukra, ha szabadon értékesíthetik terményeiket. Ennek a népszerű munkának nagy része volt abban, hogy a hétén már Alpar község dolgozó parasztjai is teljesítették beadási kötelezettségüket és most már ők is szabadon értékesíthetik terményeiket.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás

1951. október 28.

8 óra 30 perc

/Legyek, jarasok, községek, stb. folyt./ 6 Vid Kö/III ki Ni 3

Teljesítették beadási előirányzatukat Csikéria, Kisszállás, Tataháza és Kunbaja községek is s így a megyében már tizenegy község kapta meg a szabadértékesítés jogát.

Somogy megyében

legutóbb Somogyjád község kapta meg a szabadértékesítés kedvezményét. Ebben nagy része volt a község MNBÖZ-asszonyainak. Az MNBÖZ-asszonyok a begyűjtés egész ideje alatt különösen a község asszonyai körében igyekeztek megmagyarázni a mielőbbi beadás jelentőségét és előnyeit. Előbb azonban ők maguk mutattak jó példát. Kalkuk Gyuláné, az egyik legjobb népnevelő, mindenből az elsőközt teljesítette beadását, s ezen felül három mássa kukoricára kötött szállítási szerződést. Volt tehát mire hivatkozni, mikor felkereste asszonytársait, jó érveivel és saját példájával elérte, hogy az asszonyokon keresztül 48 mássa kukorica szállításra kötött szerződést a dolgozó paraszttal. Jó munkát végzett Borbély Jenőné is, aki gabonából 128, kukoricából 242 százalékra teljesítette beadását, utána pedig 8 dolgozó paraszttal kötött szállítási szerződést./III/

A pápai jános termelőcsoportjai az őszi munkák gyors elvégzése mellett újabb feladatok megoldását vállalták november 7. tiszteletére

i Vid Bzl/III ki Ni 3

A pápai járásban lévő nemesszalóki termelőszövetkezeti községben a "Harcis" termelőszövetkezet tagjai új silót építenek, s azt november 7-ig meg is töltik. A papateszéri "alkotmány" csoportnál új tehénistállót és sertéshizlaldát építenek régi, romos épületeiből.

A szűcsi "Tolbuszin" szövetkezet tagjai elhatározták, hogy november 1-re befejezik az őszi munkákat, újjászervezik a brigádokat és nagy új tagbeszervezésével erősítik a csoportot. Üzembehelyezik a szénporos tejaládatot, hogy kényelmesen készíthessék el a jövő évi építkezéshez szükséges tejalanyagot./III/

2.

MTI BEFÜLDI KIADÁS

B 5. kiadás

1951. október 28.

7 óra 40 perc

A tudomány és gyakorlat kapcsolata elősegíti öt éves tervünk megvalósítását

i TF/Jné/TK MK Ni 4. #2

Felemelt öt éves népgazdasági tervünk megvalósításánál sok esetben merülnek fel olyan kérdések, amelyeknek megoldásához a magasabb matematika módszereinek alkalmazása szükséges, ahol az alkalmazott matematika segítségével sok munkát, költséget lehet megtakarítani.

Rényi Alfréd akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia alkalmazott matematikai intézetének igazgatója ez év elején felhívással fordult az állami szervekhez, rámutatva arra, hogy az intézet milyen segítséget adott és adhat a gyakorlati élet legkülönbözőbb területein.

Kiváló matematikusaink már eddig is eredményesen közreműködtek a különböző ereműveink építésénél, nagyobb létesítmények kivitelezésénél, így a Mátrai Erőműnél, a Földalatti Gyorsvasút építésénél. Rényi Alfréd akadémikus és munkatársai, Székely László és Tócsics Lajos, a könnyűipari minisztérium felkérésére jelentős munkát végeztek a textilgépek jobb kihasználását elősegítő számítások elvégzésénél. A tudósok a Hístelextben végzett üzemi adatfelvétel alapján kiszámították, hogy meddig gazdaságos a szövőgépek fordulatszámát emelni. A Matematikai Intézet tudósai a Kábel Elektromosipari Vállalat felkérésére kidolgozták a vállalat gépalkatrésztartálékolásának és gépalkatrészt utárellátásának ütemtervét. A kidolgozáshoz magasabb matematika alkalmazása volt szükség, mert csak így módon lehetett az előre nem látható gépalkatrésztörések, az új alkatrészek megrendelése és beszerzése közötti időt megfelelő módon figyelembe venni. Az alkalmazott matematikai Intézet munkája nagy segítséget jelent iparunk és közgazdaságunk minden területén és a magasabb matematikai tudományok gyakorlati alkalmazása elősegíti felemelt öt éves népgazdasági tervünk megvalósítását. /MI/

A műszakiak segítségével teljesítik a Szegedi Jutafonógyár dolgozói november 7-re tett felajánlásukat

i Vid Kné/Hn/TK Kné Ni 3

Hankó Károly fonodai művezető és Nini Antal műszaki vezető javaslatai alapján átalakították a kartológépeket a Szegedi Jutafonógyárban. Előtt az anyagot először elkartolón, majd a finomkartolón dolgozták fel. Az átalakítás feleslegessé teszi a finomkartoló gépek használatát, így a termelés 50 százalékkal emelkedett a kartológépeken. Emellett jelentős mennyiségű kenőanyagot, villamos energiát is megtakarítanak. Népi demokráciánk közel 30.000 forinttal jutalmazta a két újítót.

/Folyt.köv./

k

MTI BELFOLDI IRATOK

B. 6. kiadás

1951. október 28.

7 óra 50 perc

/A műszakiak segítségével... stb. folyt./ i Vid Kné/Na/NI Kné Ni 3

Az átalakítás eredményeként jobb az anyag minősége is. Az újítás bevezetése óta sokkal jobbminőségű anyag kerül a fonó- és szövőgépekre, ami lehetővé tette, hogy 14 százalékkal emeljék a fonógépek fordulatszámát. A magasabb fordulatszámú fonógépeken évente 234 tonna fonállal termelnek többet. Az átalakított kártológépek munkába-állítása óta eltelt négy hét alatt 20.8 százalékkal emelkedett a szövő, 6.5 százalékkal a fonó üzemi rész átlagtermelése. Az átalakítás segített felajánlásukat. Ökrös Istvánné szövőnő, aki azt vállalta, hogy november 7-re befejezi évi tervét, már december 15-nél tart. Pesti Jánosné szövőnő már befejezte évi tervét./III/

Meggyorsult a baromfi-beadás Szekszárdon

i Vid U/NI NI Ni

A szekszárdi tanács legutóbbi ünnepi ülésén a dolgozó parasztok javaslatokat tettek, hogy a város gyorsabban teljesítse a baromfi-beadási kötelezettségét. A tanácstagok elmondták, hogy a heti kétszeri baromfiátvétel kevés, a dolgozó parasztok kénytelenek főlapokká várakozni, míg leadják a baromfit. A végrehajtó bizottság a javaslatokat megvalósította. A soványbaromfit a hét minden napján, a hizott baromfit pedig hetenként háromszor lehet leadni. Ezzel meggyorsult a baromfi-begyűjtés a városban. Egész évben a tervelőirányzatot csak 19 százalékosban teljesítették, az elmúlt héten pedig nyolc százalékkal emelték a teljesítést. A legtöbbet október 17-én adták be a dolgozó parasztok: ezen a napon tizenegy massa baromfi gyűlt be, az évi terv négy százalékára./III/

k

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

37. kiadás

1951. október 28.

12 óra 35 perc

Időjárás jelentés

& Mx/Mx K

A Meteorológiai Intézet jelentései október 28.-án, vasárnap délben 12 órakor:

Erősödő éjszakai lehűlés

A Szovjetunió európai területén felett kialakult lezárt légáramlás keleti oldalán folytatódik a hideg, sarkvidéki levegő áramlása dél felé, s egyre nagyobb területen hűl le éjszaka a levegő mínusz 5 fok alá. Ezzel szemben Nyugat-Európában az észak felé haladó enyhe levegőben plusz 10 fok alá nem terjedt a lehűlés.

Hazánkban szombaton erősen felhős volt az ég, s eső az ország déli felében hullott. Móról 5, Szegedről, Kiskunhalasról, Kistelek-ről 3 mm-t jelentettek. Hőmérséklet általában 11-16 fokig emelkedett. Éjszaka a Tiszántul és Szombathely, Szentgotthárd környékén plusz 5 fok alá hűlt le a levegő. A Balaj mentén pedig Békéscsabán mínusz 1, Nyíregyházán mínusz 4 fokos fagy volt.

Budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 2,7 fokkal volt alacsonyabb, a légnyomás napi középértéke 2,8 mm-rel volt magasabb, mint a sokévi átlag.

Budapesten vasárnap délben 12 órakor a hőmérséklet 11 Celsius fok, a tengerszintre avasított légnyomás 772 mm, gyengén süllyedő irányzatú.

Várható időjárás hétfőn estig: Változó felhőzet, néhány helyen lehet eső. Mérsékelt délkeleti szél. A hőmérséklet csökken. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: reggel plusz 1-4, helyenként fagy, délben 10-15 fok között. /MTI/

k

H T I B E L F O L D I H I R E K

B 8. kiadás

1951. október 28.

14 óra 40 perc

Az építőművészek kongresszusának harmadik napja

t Tom/Fd/ik Tom K 5

Vasárnap az építőművészek kongresszusának harmadik napján Perényi Imre elnökölt. Megjelent a társaságban Sziófics Lejos építésügyi miniszter és Bernát György, a Magyar-Szovjet Társaság titkára is.

A kongresszus utolsó napján Borbiri Virgil építőművész szövegezt fel elsőnek és az új építészeti stílustörekvésekkel az összehangzattal kapcsolatban elmondotta, hogy mint ahogy egy Mozart, Beethoven vagy Beethoven szimfóniában összhangban zengnek a ritmusok, így építészeti alkotásban ugyanúgy fel kell lelnünk a tökéletes harmóniát. A fontosságáról szövegezt.

- Az összehangzást ott él építészeti hagyományaink számos remekművében, vidéki városaink több klasszikus épületében. Új épületeinken azonban nem igen találkozzunk vele - mondotta. - Épületeink harmonikus arányának biztosítása, megteremtése érdekében lehetőleg kell foglalkoznunk az összehangzattal.

Végül javasolta, hogy a kongresszus résztvevői közösen zárják meg Pollák Mihály, a Nemzeti Múzeum tervezőjének a Múzeum csarnokában lévő modelljét, hogy ezzel is kifejezzük megbecsülésünket az iránt a tervezőművész iránt, aki a Nemzeti Múzeum megtervezéseivel példát mutatott, hogyan kell tökéletes harmóniájuk épületet alkotni.

Li/Fd

Jan Minorsky, a lengyel architektúra főszervezője, a lengyel építőművészek képviselője tolná csöve.

- Nekünk - mondotta többek között - sok közös problémánk van a meggyőződés, hogy ez a kongresszus egy szorosabb és állandó kapcsolat megteremtését elősegíti a magyar és lengyel építőművészek között. Mi örömmel ismertettük meg Önöket az eredményekkel, amelyeket városaink, országunk újjáépítése terén elértünk és azokkal a kérdésekkel, amelyek bennünket, lengyel építészeket foglalkoztatnak, hogy megteremtésük a tartalmában szociális, formájában nemzeti építészeti.

- Hivánon - fejezte be szavait - hogy ez a kongresszus a magyar építőművészet fejlődésének biztosításával elősegítse a béke megvédését, a népeink közötti barátság elmélyülését.

Tom/Fd

Reszegi Ferenc, az építészeti szakszervezet elnöke felvázolta azokat a hibákat, amelyek az építészeti szakszervezet munkájában az építőművészet és építőstudenomány kérdéseinek elhanyagolásában mutatkoztak.

Építőipari Dolgozók Szakszervezete nevében szövegezt. /folyt. / K

M T I B E I F O L D I H I R E K

B 9. kiadás

1951. október 28.

14 óra 50 perc

/Az építőművészek kongresszusának...1.folyt./ Tom/Fd/Mk K

- Foglalkoztunk a versennyel, a bérezéssel, szociális és kulturális problémákkal - mondotta - de arra nem fordítottunk gondot, hogy építészetünk nem jó uton halad. Felelősség terheli ezért a szakszervezetet is.

Ezután két kérdést vetett fel Reszegi Ferenc, amelyről véleménye szerint a tanácskozáson kevés szó esett. Egyik kérdés az építőművészek kapcsolata az építőipari dolgozókkal, a szakma sztáhnovistáival, ujtóival.

- Súlyos hiba volt, hogy nem rendeztünk vitákat, ankétokat és így nem adtunk lehetőséget a nyilvános bírálatnak sem - mondotta.

Második kérdésként a művészjellegű szakmunkás utánpótlásról beszélt.

- A diszitő, cipész, szobrász, műnárványkészítő, stb. szakmunkások és műszaki vezetők képzését nagyon elhanyagoltuk - mondta. Szinte alig akadnak ilyen szakembereink. Ot ujjamon meg számolhatom például, hogy hányan értenek hazánkban a műnárvány anyagának keveréséhez, színezéséhez. Ezek közül egyik a több mint 70 éves Lencz Péter bácsi, akit nagyon kora és betegsége miatt már nem foglalkoztatnak. Pedig jó volna, ha többévtizedes tapasztalatait, szakmai tudását például egy tanfolyam keretében átadná a fiatalabbaknak.

- Nagyon fontos kérdések ezek - fejezte be szavait - mert hiába tervezünk szépen és jól, ha nincs, aki megcsinálja a művészi kompozitokat, a földalatti villamosvasut csarnokainak diszitő munkáit, a vár helyreállításánál előforduló művészi munkákat, ha nincs megfelelő műszaki vezető és szakmunkásutánpótlás. Ennek megvalósítása érdekében szorosabban együtt kell működnie az építőügyi minisztériummal, az építésztudományi egyesülettel és a most megalakuló építőművész szövetséggel is.

Li/Fd Szabó Pál a fiatal építészek nevében szólalt fel. A bírálat és önbírálat jelentőségéről beszélt s ezzel kapcsolatban felhívta az építőművészek figyelmét, nyujtsanak fokozottabb támogatást a fiatal építőművészeknek, bírálják meg munkájukat, ugyanakkor az eddiginél komolyabban vegyék figyelembe bírálatukat is.

- Fiatal építészeink, - tervezők, kivitelezők egyaránt - egyre növekvő többségükben foglalnak állást amellett, hogy szakitanunk kell a kozmopolita, a modernista építészeti stílussal és ki kell formálnunk az új építészeti stílust - mondotta. - Világos, hogy ezzel a kéréssel kapcsolatban nem a fiatal művészek szoktadjárulni szó, - amint a kongresszus egyik felhatalozója említette, - hiszen ez nincs, - /folyt.köv./

K

/Az építőművészek kongresszusának...2.folyt./ Li/Fd/Mk K

nem volt és nem is lehet, hanem építész ifjúságunk döntő többségének véleményéről. Ezzel a véleményről kapcsolatban helytelenek azok a hangok, amelyek úgy akarnák beállítani a dolgot, hogy itt a fiatalok és az idősebbek közötti ellentétéről lenne szó. Ilyen ellentét nincs. Erre talán legjobb példa az a szöveg, amellyel az építészfiatalok zöme csoportosul Kardos professzor és a többi haladó professzor köré, ugyanakkor ezek a fiatalok onniféle közösséget nem vállalnak azokkal a fiatal építésszel, - legyenek akár egyetemisták, vagy a tervezőintézetek munkatársai - akik rég nem szakítottak a kozmopolita, modernista építészeti stílussal.

Befejezésül azoknak a fiataloknak felelősségéről szólt, akik már eljutottak a modernista építészeti nyílt bírálatáig, ugyanakkor nem tettek meg mindent, hogy a többi, már tisztán látszó fiatal véleményük nyílt kifejezésére megkísérüljenek.

- Mi fiatalok - fejezte be szavait - érezzük a feladat ránk eső részének súlyát és jelentőségét. Azt is tudjuk, hogy a feladatok végrehajtásából csak akkor tudjuk méltóképpen kivenni részünket, ha állandóan gyarapítjuk politikai és szakmai tudásunkat. Ezért tanulni fogunk pártunktól, a szovjet építészettől és tanulni akarunk és fogunk legjobban szakembereinktől is, hogy még többet és jobban bírálhassunk és még jobb munkával vehessük ki részünket az új szocialista-realista stílus kialakításából.

Ezután Nicolae Ceaușescu román építőművészek körözetét tolmácsolta; majd elmondotta, hogyan vették fel a harcot a párt segítségével a román építőművészek is a modernizmus ellen és ismertette a szovjet építészeti eljárás tapasztalatai felhasználásával a szocialista-realista építészeti stílus kialakításában elért eredményeiket.

- A gyakorlatban, saját tapasztalatainkból győződünk meg arról - folytatta - hogy az építésszel csak szakmai eszközök segítségével nem tájékozódhatunk helyesen az építészeti problémákban. Megtanultuk, hogy tévedünk, botladozunk, ha nem sajátítjuk el alaposan a marxizmus-leninizmus tanításait. A gyakorlat mutatta meg azt is, hogy az új építészeti stílus kialakításában a szovjet tapasztalatok nyújtanak számunkra nélkülözhetetlen segítséget. Ezért feltétlenül szükséges a szovjet tapasztalatok alapos ismerete.

Befejezésül elmondta, hogy a magyar építőművészek első országos kongresszusán felvetődött kérdések a román építőművészeket is foglalkoztatják, ezért szükséges megkülönböztetni a tapasztalatok és a közös kérdések, közös problémák jobb megoldása érdekében.

/folyt.köv./ K

H T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 11. kiadás

1951. október 28.

15 óra 40 perc

/Az építőművészek kongresszusának ...3.folyt./ Li/Fd/Mk K

Izabó Iván, a Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének főtitkára szólalt fel ezután.

- Reméljük - mondotta - hogy ez a kongresszus elősegíti építőművészetünk előrehaladását, ami a képzőművészek számára sem közömbös. A festészet, a szobrászat és díszítőművészet további helyes fejlődése erősen összefügg építőművészetünk fejlődésével. Új szocialista épületeink, szocialista városaink tervezése és díszítése szoros együttműködést kíván az építőművészek és a társművészek között. Maga a csupasz tény azonban, hogy egy épületen szobor van, néz nem jelent szerves együttműködést építőművészet és társművészet között. Egy épületnek és a rajta lévő, vagy előtte álló díszítő műnek ugyanazt az eszmét, a szocializmus eszméjét kell kifejeznie. Hogy ez megvalósulhasson, az építészeknek be kell vonniuk a tervezésbe a társművészeket is. Erre már van is jó példa: a földalatti vasút állomásainak tervezésénél résztvettek a festő- és szobrászművészek is.

Az építőművészek önálló szövetségének megalakulásával kapcsolatban hangsúlyozta, hogy az építőművészet kiválása a Magyar Képzőművész és Iparművész Szövetségből nem jelentheti az építőművészek és a társművészek közt álló kapcsolatot lazulását. Ezért javasolta, alakuljon bizottság a két szövetség képviselőiből a közös ügyek vitelére. A tervezőintézetek működjenek együtt a társművészekkel, ha az épületre szobor, vagy egyéb művészeti díszítést terveznek. A társművészek hívják meg az építészeket minden olyan bírálóbizottságba, amelyek tagjai monumentális feladatokat bírnak. Végül javasolta, hogy a Képzőművészeti főiskola foglalkozzon a társművészetek problémáival, viszont a képzőművészeti főiskola, az iparművészeti főiskola foglalkozzon alaposabban az építőművészettel.

Tom/Fd Major József, a DIBZ Központi Vezetősége és a műszaki egyetem építészhallgatói nevében üdvözölte a kongresszust.

- A magyar építőművészek ifju nemzedéke igen sokat vár ettől a tanácskozástól - kezdte hozzászólását Major József, - Ez a kongresszus újabb hatalmas segítséget jelent építőművészek készülő ifjúságunknak abban, hogy valóban a munkáosztály új értelmiségévé váljanak, hogy a szocialista magyar építőművészetnek élharcosai legyenek.

A továbbiakban elmondotta, hogy az építőművész ifjúság világos, határozott utmutatást vár az építőművészeketől. Beszélt az építészhallgatók nevelésében mutatkozó komoly hiányosságokról. Major József ezután arról is beszélt, hogy pártunk, kormányzatunk és az építőművészek mit várnak az építészhallgatóktól. A magyar építőművészek új nemzedékének szívós tanulással, kitartó munkával, fegyelmettséggel kell készülnie hivatására. Ismernie és szeretnie kell a klasszikus építőművészetet, példát kell vennie a Szovjetunió ragyogó építőművészetének eredményeiből.

/folyt.köv./

k

MTI BELFOLDI HIREK

B 12.kiadás

1951. október 28.

15 óra 30 perc

/Az építőművészek kongresszusának...4.foltt./ Tem/Fd/Mk K

Gábor László műgyakornoki tanár az oktatás és nevelés fontos feladatairól szövegezt és különösen kiemelte a számtalan szovjet eredmény, tapasztalat felhasználásának fontosságát.

Azután Telegdi Sándor, a Magyar Tudományos Egyesület főtitkára ismertette az egyesület munkájának azokat a hiányosságait, amelyek az építőművészetekkel szemben tanúsított passzivitásban mutatkoztak. Bírálta az egyesület hivatalos lapjának, az "Építő-Építőszet" című folyóiratnak komoly hibáit: a politikai öberség és a szakmai felelősség nélkülözését, amely sok esetben tért engedett a gyakorlati közmopolitizmus irányzatának. Beszélte arról a fejlődésről is, amely a lap új szerkesztésében néhány hónap óta mutatkozik és ennek a fejlődésnek továbbvitele érdekében javasolta, hogy a lapról válasszák le a kimondottan művészettel foglalkozó részt és indítsanak önálló folyóiratot. A továbbiakban néhány példával rámutatott azokra a területekre, ahol meg kell erősíteni az együttműködést az építőművészek és a tudományos egyesület között.

Az Iparművészeti Főiskola nevében Schubert Ernő köszöntötte az építőművészeket, majd hangsúlyozta, hogy a képzőművészeti és iparművészeti alkotások a szocialista-realista építőművészet szervei. Ezeket a feladatokat együtt kell megoldani és ezért az építő-, képző- és iparművészek közötti leközelebbi együttműködésre van szükség.

Ezzel a vita befejeződött. Az elhangzott felszólalásokra dr. Kordos György műgyakornoki tanár válaszolt és részletesen értékelte a kongresszus vitáit.

/folyt.köv./

Vasárnap délelőtt tartották meg az Ipari tanulók kulturális versenyének díjkiosztó ünnepségét

i Kj/Ms/ik MT K 3

A Munkaerő-tartalékok Hivatala vasárnap délelőtt tartotta meg az ipari tanulók kulturális versenyének díjkiosztó ünnepségét az Ifjúsági Színházban.

A Gyöngyösön felújított színházat zsefoglalásig megtöltötték az egyenruhás öltözött ipari tanulók, a jövő sztárkövisei, hogy meghallgassák az otthonok közötti nyári kulturális verseny eredményeit.

Gaal István, a Kultúr osztály helyettes vezetője ünnepi beszédében elmondotta, hogy az iskola befejeztével az ipari tanulók otthonokban lakó fiatalok kulturális fejlődését feltétlen biztosítani kellett.

/folyt.köv./

MTI BELFOLDI HIREK

13. kiadás

1951. október 28.

16 óra 10 perc

/Vasárnap délelőtt tartották meg....folyt./ t Kj/Me/Mk FR K 3

A nyári kulturmunka-versennyel kötődő eredményt érték el: először ki tudták küszöbölni a kulturmunka kampányszertéségét, másodszor a kulturtevékenységen keresztül a tanulóotthonokat derűvel töltötték meg. A nyár folyamán az otthonok tanulói nagy örömmel csatlakoztak a versenyhez és rendszeresen megtartották a próbákat, szorgosan tekintették meg a filmeket és azokat meg is vitatták. Ugyanakkor nem hanyagolták el az olvasómozgalmat sem. Az otthonok tanulói a kulturnaplót rendszeresen vezették, aminek alapján munkájukat értékelni lehetett.

Az I. díjat az MTH 203.sz. ipari tanulóotthona nyerte. Az otthon tanulói igen jó eredményt értek el a színjátszás és filmlátogatás terén. Az üzemben és az iskolában jó előmenetelt tanúsítottak. Jó munkájuk elismeréséül diszoklevélen kívül az otthon részére egy hangerősítő berendezést, minden szobába hangszórót, 50 db hanglemezt és 50 darab könyvet kaptak. Második díjat az MTH 100. számú pécsi otthona, a harmadik díjat az MTH 150. és 151. sz. szegedi otthonai nyerték.

Az ünnepélyes díjkiosztás után a Munkaerőtartalékok Enek- és Tánccsoportja műsorral köszöntötte a győztes otthonok fiataljait. /MTI/

Muszonót könyvkiállítást és 12 könyvismertetőt rendeztek Heves megye népkönyvtárai az elmúlt hónapban

i Vid M/Mk Di K 3

Heves megye népkönyvtárainak az elmúlt hónapban 11.000 olvasója volt. Hogy ezt a számot tovább növelhesék, az elmúlt hónapban 25 könyvkiállítást rendeztek és 12 könyvismertetőt tartottak. Az eredmény nem is maradt el: hétszáz olvasóval növekedett a könyvtárak tagjainak száma. Az elmúlt hónapban gyarapodott a könyvtárak száma is. Három új könyvtár megnyitásával ma már 100 népkönyvtár áll a dolgozók rendelkezésére. A dolgozók szeretik a könyvet, ezt bizonyítja, hogy Egerecskiben 177 olvasó az elmúlt hónapban 857 kötet könyvet kölcsönözött ki a könyvtárból. Atányban 130 kötet könyvet kölcsönöztek ki az olvasók az elmúlt hónapban. Legolvasottabb könyvek közé tartoznak: Polevoj, Szimonov és Gorkij művei. /MTI/

TL

N T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 14. kiadás

1951. október 28.

17 óra — perc

/Az építőművészek kongresszusának ...5. folyt./ 1 Li/He/lk K

Szünet után került sor az Építőművész Szövetség megalkotására.

A szövetség célja: maradéktalanul harcolni az építőművészek első országos kongresszusa célkitűzéseinek megvalósításáért, a szocialista-realista építészeti stílus kialakításáért. Ennek megfelelően készítettek el a szövetség alapszabály-tervezetét, amelyet Benkhard Agoston ismertetése után a kongresszus résztvevői egyhanguan elfogadtak.

Ezután a jelölőbizottság előterjesztése alapján megválasztották a Magyar Építőművész Szövetség választmányát, az új szövetség vezetőségét. A vezetőségben építőművészeink, professzoraink, építéstartóink legjobbjai foglalnak helyet. A kongresszus úgy határozott, hogy az egyes tisztségek betöltéséről a választmány dönt majd.

Az új szövetség megalakulása és vezetőségének megválasztása után a kongresszus a következő táviratot intézte a magyar dolgozó nép szeretett vezéréhez, Rákosi Mátyászhoz:

"Drága Rákosi elvtárs!

A magyar építőművészek első országos kongresszusa szeretettel üdvözli a népet, az országot, a párt vezetőjét. Üdvözli akkor, amikor elérkezett ahhoz a pillanathoz, amelyben új utjára indítja a magyar építőművészetet. Ehhez az új úthoz az elvi, az ideológiai irányítást megadta az a beszéd, amit Révai elvtárs mondott el fél évvel ezelőtt a párt kulturpolitikai munkaközösségében. Az azóta eltelt idő az erjedés, a forrongás, a gondolatok kiérlelésének, a hibák és tévedések belátásának ideje volt.

A felszabadulás az imperializmus elnyomása alól az építészet számára nem jelentett azonnali teljes felszabadulást. Mint a többi művészetet, sőt azoknál mélyebben és bonyolultabban, az építészetet is átítatta a dekadens burzsoá szemlélet és művelői, a magyar építészek képtelenek voltak saját erejükből felszabadulni az alól.

A párt ébersége és segítő gondoskodása kellett, hogy a magyar építészet szétrobbantassa azt az akadályt, ami előtt megrekedt s egy leszűkített, egyoldalúságokba torzuló, a művészi fantázia szárnyalását bénító kozmopolita stílus romjain felépítse új, szabad sokoldalú, szocialista tartalmú és nemzeti formájú építészetét.

A kongresszus megállapította, hogy a magyar nép szocialista-realista építészetének kialakításához melyek a legfontosabb teendők. Első teendő: mindazoknak az ideológiai szálaknak elvágódása, amelyek a magyar építészetet a nyugati imperialista építészethez kötik. Második: megkeresése azoknak az eleven és előremutató sajátosságoknak, építészetünk nemzeti hagyományáiban, amelyekre rá lehet építeni, amelyekből ki lehet alakítani szocialista építészetünk nemzeti formáját.

/folyt.köv./ 11

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 15. kiadás

1951. október 28.

17 óra — perc

/Az építőművészek kongresszusának ...6. folyt./ i Li/14/Mk K

Harmadik: végre igazán és teljességében meg kell ismerni a Szovjetunió élenjáró építészettét és hasznosítani kell a kitűnő szovjet építésszek alkotó tapasztalatait.

A Magyar Építőművészek Első Országos Kongresszusa, minden egyes magyar építőművész lelkeben és új szakember izgalmaival kísérte az új, egyszerű lehetőségeket kínáló építő feladatok megoldására. Minden erejével azon lesz, hogy végre olyan alkotásokat hozzon létre, amelyek méltók a szocializmus építő magyar nép többi egyszerű alkotásaihoz.

Ehhez azonban nem elég csupán az építésszek ereje és akaratja. Szükséges ehhez az új magyar építéletalkotások igénylőjének, megrendelőjének, tulajdonosának, az egész magyar dolgozó népnek segítsége és együttműködése. Ez szükséges kormányzatunk és államunk minden szervének, az építészettől minden problémáját megértő, a problémák megoldását minden erkölcsi és anyagi eszközzel elősegítő támogatása. Ez szükséges, nagyon szükséges pártunk és Rákosi elvtárs gondoskodó, bíráló, irányító segítsége, hogy a Kongresszusnak és a magyar népnak szocialista építészettünk kialakításához fűzött egyszerű reményei valóra váljanak.

A kongresszus nyomán a magyar építésszek, — a nép, az ország, a párt és Rákosi elvtárs segítségével — a reményeket valóra fogják váltani.

A Magyar Építőművészek Első Országos Kongresszusa, a távirat szövegének felolvasása után a kongresszus résztvevői forró szeretettel ültették népünk nagy vezérét, Rákosi Mátyást.

Ezután a kongresszus táviratban mondott köszönetet Révai József népművelési miniszternek azért a párt álláspontját képviselő bevezetőjéért, amely fordulópontot jelentett a magyar építészettel fejlődésében és amely hozzásegítette az építőművészek első országos kongresszusát, hogy helyes úton fejlessze tovább a magyar építészettét.

A kongresszus ezután úgy határozott, hogy levelet intéz a Szovjetunió építészeti akadémiajához, amelyben megköszöni azt az irányítói segítséget, amelyet a szovjet építőművészek legjobb képviselőik keresztül személyesen nyújtottak a magyar építőművészeknek az első országos kongresszus alkalmából. Emellett a segítség nélkül, az élenjáró szovjet tapasztalatok felhasználása nélkül a magyar építészettel nem haladhatna előre sikeresen a szocialista-realista építészeti stílus kialakítása utján.

Hasonlóan levélben köszönték meg építőművészeink a népi demokratikus országok építész szövetségeinek, hogy legjobb képviselőik elküldésével elősegítették a kongresszus sikerét, a magyar építészettel helyes stílusának kialakítását. /folyt. köv./

H T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 16. kiadás

1951. október 28.

17 óra 30 perc

/Az építőművészek kongresszusa...7. folyt. köv./ i L1/He/Mk K

Ezután Benkhard Agoston mondott zárószavakat. A kongresszus munkáját az alábbiakban foglalta össze:

- A kongresszus megállapította, hogy az év tavaszáig építészetünk minden vonalán a modernista kozmopolitizmus volt az uralkodó irány. A kongresszuson felszólalók egyhanguan elvetették ezt az irányt, helytelennek, nemzetietlennek, művészietlennek bélyegezték. A felszólalók megállapították: új utakat kell követni, amelyek biztosítják, hogy építészeti alkotásaink művésziok, a dolgozó nép igényeinek és szükségleteinek megfelelőek legyenek. Ezeknek az új utaknak a helyes útját akkor fogják tervezőink megtalálni, ha munkájukban a haladó hagyományokat tekintik szilárd bázisnak.

- Mindehhez az szükséges, hogy a marxista-leninista ideológiával felfegyverkezve alaposan megismerjük a Szovjetunió építészeti alkotásait, építészeti módszerét, és feltárjuk a nemzeti hagyományokat.

- Célunk megvalósítását, - amint a kongresszus megállapította - építészeti nevelésünk megjavításával, kiállítások rendezésével, az építészeti alkotások díjazásával, több tervpályázat kiírásával, új építészeti folyóirattal, az építészek és a társnművészek közötti kapcsolat elmélyítésével kell elősegítenünk - mondotta Benkhard Agoston, majd köszönetet mondott a pártnak, a kormánynak, a kongresszus vendégeinek azért, hogy elősegítették a kongresszus sikerét. Külön megköszönte azokat az értékes könyveket, amelyeket a szovjet, lengyel, a bolgár, a román és a Német Demokratikus Köztársaság építőművészei ajándékoztak a magyar építőművészeknek.

- Az előttünk álló feladatokat akkor oldjuk meg sikeresen, - fejezte be szavait - ha mindenki pártunk tanítására, útmutatására, segítségére támaszkodunk.

A záróbeszéddel véget ért az építőművészek első országos kongresszusa.

A kongresszus után, vasárnap délután az érdeklődők részére is megnyílt a Nemzeti Múzeumban az építőművészek kongresszusa alkalmából rendezett építészeti kiállítás, amely elősegíti, hogy dolgozóink széles temogel ismerkedhessenek meg építőművészeink alkotásaival, a szocialista-realista építészeti stílus kialakításával kapcsolatos törekvéseikkel. /HTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás

1951. október 28.

21 óra 33 perc

Időjárásjelentés

2. Lt/Lt Szn

A Meteorológiai Intézet jelenti október 28.-án, vasárnap este 21 órakor:

Hűvös idő

A Szovjetunióban megerősödött a hideg. A Murmanszk-Leningrád-Moszkva-Sztrálingrád vonaltól keletre nappal is tartott a fagy s sok helyen havazott. Közép-Európában száraz, csendes az időjárás, de Nyugat-Európában ismét csapadékosabb, enyhébb. Hazánkban vasárnap erősen felhős volt az ég, de eső estig sehol sem hullott. A hőmérséklet általában 10-13 fokig emelkedett s csupán a Tiszántul érte el a 15-16 fokot.

Budapesten vasárnap a hőmérséklet 21 órakor 8 Celsius fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 772 milliméter, alig változik.

Várható időjárás hétfő estig: felhőátvonulások, néhány helyen lehet kisebb eső, mérsékelt délkeleti, déli szél, a hőmérséklet kissé csökken.

Várható hőmérsékleti értékek Budapestre: reggel 4-6, délnél 10-12 fok között. /MTI/

Vége.

TL